

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 23 listopada 2011 r.

**Pan
Andrzej Rychłowski
Burmistrz Miasta
w Malborku**

LGD-4101-024-03/2011
P/11/073

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miasta Malbork (Urząd). Przedmiotem kontroli była organizacja i finansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2009-2011 (do 30 września). W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 10 listopada 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w skontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, które polegały na:

- powoływaniu doradców metodycznych niezgodnie z obowiązującymi przepisami,
- niewłaściwym klasyfikowaniu w ewidencji finansowo-księgowej wydatków budżetowych Urzędu przeznaczonych na wynagrodzenie doradców metodycznych,
- nieprzestrzeganiu wymogu kwotowego ustalania corocznego dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli.

I) Pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia się funkcjonowanie systemu wsparcia zawodowego nauczycieli w formach doskonalenia zawodowego i doradztwa metodycznego.

1. W roku szkolnym 2010/2011 Urząd prowadził 15 szkół i placówek oświatowych zatrudniających nauczycieli na 390,9 etatach, z których 62,0% stanowili nauczyciele

dyplomowani, a 19,2% mianowani. W tym okresie 14 (3,6%) nauczycieli ukończyło kształcenie zawodowe, a 103 (23,3%) formy doskonalenia zawodowego współfinansowane przez Urząd.

2. Urząd wywiązywał się z obowiązku weryfikacji kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym danych gromadzonych w bazie danych Systemu Informacji Oświatowej (SIO), do czego zobowiązany był na podstawie *art.7 ust.1 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej*¹. Kontrola bazy SIO Urzędu wykazała, że dyrektorzy 3 szkół ujmowali w przekazanych Urzędowi szkolnych bazach danych SIO za lata szkolne 2009/2010 i 2010/2011 rzetelnie informacje o doksztalcaniu i doskonaleniu zawodowym nauczycieli.
3. W latach szkolnych 2009/2010-2010/2011 Urząd zapewnił nauczycielom prowadzonych szkół i placówek wsparcie czterech nauczycieli – doradców metodycznych. Jednakże stosowany przez Pana Burmistrza tryb powierzania zadań doradcom metodycznym naruszał niektóre przepisy *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie placówek doskonalenia zawodowego*² (dalej „rozporządzenie MEN z 2009 r.”), ponieważ:
 - doradcom metodycznym zadania powierzono bez obniżenia pensum nauczycielskiego, przyznając równocześnie dodatek funkcyjny, czym naruszono § 23 *ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia* stanowiącego, że zadania doradcy metodycznego mogą być wykonywane przez nauczyciela w ramach stosunku pracy w publicznej szkole lub placówce, w której nauczyciel jest zatrudniony, z jednoczesnym obniżeniem wysokości obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych. Ww. stan spowodował nieprawidłowe prowadzenie ewidencji księgowej, opisane w pkt II) 4 wystąpienia.
 - zadania doradcy metodycznego powierzono ww. osobom na rok szkolny 2010/2011 bez zasięgnięcia wymaganych § 23 *ust. 6 ww. rozporządzenia* opinii dyrektora wojewódzkiej placówki doskonalenia i dyrektora szkoły lub placówki, w której nauczyciel jest zatrudniony, oraz nauczycieli korzystających z pomocy nauczyciela-doradcy metodycznego.
4. Stwierdzono, że Urząd nie skorzystał z prawa utworzenia placówki doskonalenia nauczycieli, o której mowa w *art. 77a ust.1 w związku z art. 5 ust 6a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty*³. Nie zostały zawarte również porozumienia z

¹ Dz. U. Nr 49, poz.463 ze zm.

² Dz. U. Nr 200,poz.1537ze zm.

³ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

innymi jednostkami samorządu terytorialnego prowadzącymi takie placówki, w celu doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz powierzania zadań nauczyciela – doradcy metodycznego w ramach umowy o pracę w takiej placówce (możliwości w ww. zakresie wynikały z § 23 ust.3 pkt 2 rozporządzenie MEN z 2009 r.) Przyczyną takiego stanu rzeczy były, wg wyjaśnień Pana Burmistrza, ograniczone możliwości finansowe.

II) Pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia się wykorzystanie środków publicznych przeznaczonych na doskonalenie nauczycieli.

1. Planowane w budżecie Urzędu na poszczególne lata środki przeznaczone na kształcenie i doskonalenie nauczycieli były zgodne z wymaganym poziomem wyodrębnienia środków na ten cel przez organ prowadzący, określonym w *art. 70 a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela*⁴, w wysokości 1% planowanych rocznych środków. W Urzędzie prawidłowo przyjmowano kwotę bazową planowanych rocznych środków na wynagrodzenie osobowe nauczycieli na poszczególne lata. W budżecie Gminy na lata 2009, 2010 i 2011 zaplanowano wydatki na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli w kwotach odpowiednio: 154,0 tys. zł, 165,1 tys. zł i 172,7 tys. zł. W trakcie roku budżetowego nie dokonywano zmian w planach finansowych powodujących zmniejszenie środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli.
2. W latach 2009 i 2010 planowane w budżecie Urzędu wydatki na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli zostały wykorzystane na wysokim poziomie, odpowiednio 97,1% oraz 96,3%. Z powodu rezygnacji niektórych nauczycieli m.in. z udziału w planowanych warsztatach, szkoleniach kadry oraz ze zmniejszonych opłat czesnego niewykorzystano odpowiednio kwoty 4,5 tys. zł (2,9 %) i 6,3 tys. zł (3,7 %)
3. Urząd stosował przepisy *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw*

⁴ Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.

*oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków*⁵ (dalej „rozporządzenie MENiS z 2002 r.”), w zakresie:

- egzekwowania od dyrektorów szkół i jednostek oświatowych prowadzonych przez Urząd kompletnych wniosków o dofinansowanie form kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, opiniowanych przez związki zawodowe (§ 6 *ust. 1*),
 - sporządzania corocznie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli uwzględniającego ww. wnioski dyrektorów (§ 6 *ust. 2*),
 - podziału środków zgodnie z przeznaczeniem określonym w § 2 *ust. 1 i 2*.
4. W kontrolowanym okresie w Urzędzie księgowano w rozdziałach 80101 *szkoły podstawowe* oraz 80110 *gimnazja* wydatki na wynagrodzenia dla nauczycieli - doradców metodycznych, zamiast w rozdziałach 80146 oraz 85446 *dokształcanie i doskonalenie nauczycieli*. Prowadzona w taki sposób ewidencja księgowa była niezgodna z *art.16 ust.1*, obowiązującej do 31 grudnia 2009 r., *ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych*⁶ oraz *art. 39 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*⁷, które to przepisy zobowiązują do klasyfikowania wydatków wg działów i rozdziałów określających rodzaj działalności i paragrafów odpowiadających rodzajowi wydatków. Nieprawidłowo księgowane kwoty wyniosły w roku 2009 – 19 810 zł, w 2010 r. – 20 780 zł i 2011 r. - 22 662 zł. Powyższe księgowanie było konsekwencją niezgodnego z przepisami powoływania doradców metodycznych.
5. Nieprawidłowością było ustalanie procentowego maksymalnego progu opłat za kształcenie pobierane przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli, na które dofinansowanie było przyznawane i ustalone w porozumieniu z dyrektorami szkół i placówek, zamiast ustalenia wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania, do czego zobowiązuje przepis § 7 *rozporządzenia MENiS z 2002 r.* Przyczyną ww. sytuacji był brak aktualizacji „*Regulaminu przyznawania środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli*” po wprowadzonych zmianach organizacyjnych.

III) Nauczycielom uzyskującym w latach szkolnych 2008/2009 i 2009/2010 dodatkowe lub wyższe kwalifikacje w wyniku ukończenia dofinansowanych form kształcenia

⁵ Dz. U. Nr 46, poz. 430

⁶ Dz. U. Nr 249, poz.2104 ze zm.,

⁷ Dz. U. Nr 157, poz.1240 ze zm.

i doksztalcania powierzano prowadzenie zajęć edukacyjnych zgodnie z uzyskanymi kwalifikacjami. Spośród 34 nauczycieli objętych badaniem kontrolnym, z wyjątkiem jednego nauczyciela, który zmienił miejsce pracy, pozostali prowadzili zajęcia edukacyjne, zgodne z uzyskanymi kwalifikacjami.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosí o:

- 1) Opracowanie rozwiązania organizacyjnego zapewniającego stosowanie, w przypadku powoływania doradców metodycznych, obowiązujących przepisów.
- 2) Zaktualizowanie zasad w zakresie kwotowego ustalania corocznej, maksymalnej opłaty za kształcenie pobierane przez szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.